

ראשית לכרך השלישי

כרך זה ממשיך את קו סדרם הכרונולוגי של חיבורי שב"ד, קו אשר 'נקטע' בסוף כרך א', שהרי הכרך השני החזיק חיבורים 'דחויים' ביחס למקומם הכרונולוגי. ואולם, גם המעבר מסופו של הכרך הראשון אל תחילתו של כרך זה איננו סדיר:

כדי שניתן יהיה להסמיק זה לזה – בסוף כרך א' – את שני החיבורים העוסקים בטבח יהדות אירופה (אשר כתיבתם נסתיימה בתשכ"ג), נוצר צורך 'לדחות' לכרך זה את שני החיבורים הנתונים בראשו, אשר הראשון שבהם נכתב לפני שני החיבורים הנ"ל, והשני נכתב בין שניהם. (ראה את פירוט הדברים בסקירה: 'שלושים שנות יצירה – כתבי שב"ד לאורך ציר הזמן', בכרך א', ראש עמ' 27, ושים לב שם להערות 8 ו-9).

בכרך זה כלולים אפוא חיבורים אשר נכתבו משנת תשכ"ב ואילך, ומתבלטים בו החיבורים שנכתבו עם מלחמת ששת הימים ובהשפעתה. יצויין בייחוד – בפנינה שבכתר – החיבור 'על תכנון ירושלים', החווה כיצד 'מקדש מלך עיר מלוכה' קמה ויוצאת מתוך ההפיכה, לפי 'תכנית עבודה' אשר עלינו להגשימה. בהמשך הדברים מגיע הכרך אל מלחמת יום הכיפורים (תשל"ד), ואף אל ניתוח 'המהפך' בבחירות של שנת תשל"ז.

יושם לב כי שלושה חיבורים גדולים שכתב שב"ד בין שנת תשכ"ד לשנת תשכ"ז הועברו אל הכרך האחרון – שהוא בעיקרו 'כרך היסטורי' – מסיבות שהוסברו בסקירה הנ"ל בכרך א'; (ראה שם בעמוד 27 ובהערות 11-13 בעמ' 30). נזכיר כאן שוב שהספר 'נבואה ומסורת בגאולה' – אשר מקומו הכרונולוגי היה בכרך זה – 'הוקדם' ונכלל בכרך הראשון, מן הטעם שפורט בהערה 16 לסקירה הנ"ל. עוד באשר לחריגות מן הסדר הכרונולוגי המתייחסות ל'תקופתו' של כרך זה – ראה בסקירה הנ"ל, עמ' 28, בארבעת הכותרים הראשונים אשר מוסבת עליהם הערה 3, כמו-גם בהערות 14 ו-17.

בדפי הראשית לכתבים, בתחילת כרך א', הרחבנו מעט על מלאכת העריכה – ופרטי-דברים בנושא זה ניתנו במוסף שהוכתר 'בשולי המהדורה', בסוף אותו כרך. כאן נזכיר רק שלושה כללים עיקריים:

- דברים האמורים בין סוגריים רבועים – הן בתוך הרצאת שב"ד, והן כתוספת להערותיו – הריהם תמיד דברי העורך, ואילו דברים מוסגרים של שב"ד יבואו בין סוגריים עגולים. (רק בתוך רצף דברי העורך – במקום שאין קורא עלול לטעות – יכול שתבואנה מילים בין סוגריים עגולים).

- כל ההערות המצויינות באותיות הריהן הערותיו של שב"ד, ואילו הערות העורך נתונות בציוני ספרות.

- מילים לועזיות – כאלה שאינן בשימוש יומיומי – פורשו ב'גלוסר' אשר בסוף כל כרך, ובגוף ההרצאה סומנו מילים אלה בטבעת עילית. (לכלל זה יש להוסיף סייג: סימון הטבעת לא ניתן כאשר מונח כלשהו חזר ונשנה כמה פעמים במהלך הדיון; על-כן ישנם מופעים רבים בהם קיים בגלוסר הסבר למונח, על-אף שאין הוא מסומן באתרו).

נשוב ונזכיר גם כאן, כי למהדורתנו זו נלווה תקליטור המחזיק מהדורה דיגיטלית מלאה של כתבי שב"ד – והמהנה גם מפתח עניינים כללי. משתמשי המחשב יוכלו אפוא לעיין בכתבים על-גבי הצג, כשם שיוכלו לאתר כל איזכור – בין בחיפוש חופשי ובין באמצעות רשימת הערכים המוגשת על-ידנו.

כל הפירוט באשר למהדורה הדיגיטלית – אין כאן מקומו, והריהו נתון בעלון מיוחד לעניין זה, הארוז עם התקליטור.

- באותו עלון נמצאת גם גלויית-משוב, המיועדת לכל קורא אשר יחפוץ למלאה – (לא רק למשתמשי המחשב) – ועל-כן, נא יואילו קוראינו שלא לפסוח על העיון בעלון הנלווה הזה.

